

**MAŁOPOLSKI KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
W ROKU SZKOLNYM 2024/2025
Etap rejonowy – 4 grudnia 2024 r.
Temat: „Wszystko się może zdarzyć / Gdy tylko czegoś pragniesz”**

1. Przed rozpoczęciem sprawdzania nauczyciele zakreślają na zielono wszystkie uczniowskie skreślenia oraz nadpisania i zapisują na dole strony ich liczbę.
2. Zadania oceniamy zgodnie ze schematem punktowania. W tabeli pod każdym zadaniem wpisujemy **czerwonym** długopisem przyznaną liczbę punktów. Potem sumę punktów nanosimy na pierwszą stronę testu. Jeśli w schemacie punktowania wskazano kryteria, do tabelki pod zadaniem wpisujemy przyznane punkty częściowe (np. 1, 1, 1, 0).
3. Punkty przyznajemy za odpowiedź poprawną, wynikającą z lektury oraz z obserwacji świata. W schemacie punktowania podano tylko **przykładowe** odpowiedzi i wskazano **zasady ich zaliczania**. Jeśli w odpowiedziach pojawi się **błąd rzeczowy**, **to w danym kryterium nie przyznajemy punktu**.
4. Uwaga! Przy ocenie krótszych i dłuższych wypowiedzi stosowane są następujące kryteria poprawności stylistycznej i językowej: stylistyczna, frazeologiczna, leksykalna, gramatyczna (fleksyjna i słowotwórcza), składniowa, interpunkcyjna, ortograficzna (zob. *Encyklopedia języka polskiego* pod redakcją Stanisława Urbańczyka i Mariana Kucały, wydanie trzecie poprawione i uzupełnione, Wrocław-Warszawa-Kraków, Ossolineum, 1999, s. 36-38 i 381-382). **Powtórzoną kilkakrotnie w tym samym zadaniu niepoprawną konstrukcję językową lub pomyłkę w zapisie czy interpunkcji (takie samo zdanie) traktujemy jako jeden błąd**.
5. Na marginesie zaznaczamy tylko te błędy, które w danym zadaniu podlegają ocenie. Oznaczenia błędów:
 - **jęcz.** – błąd językowy (fleksyjny, składniowy, frazeologiczny, słowotwórczy, leksykalny, stylistyczny, powtórzenie...),
 - **ort.** – błąd ortograficzny,
 - **int.** – błąd interpunkcyjny.
6. Podczas realizacji zadań na wszystkich etapach konkursu **obowiązuje pisownia imion i nazwisk autorów oraz tytułów tekstów podana w wykazie literatury**. Błędy w zapisie traktowane są jako błędy ortograficzne. Błędy w odmianie / brak odmiany imienia i nazwiska autora / imienia i nazwiska bohaterów jako błędy językowe.
7. Jeśli w zadaniu 7b i 9. wypowiedź będzie krótsza niż wymagana liczba słów, punkty przyznajemy tylko za realizację tematu.
8. Jeśli w zadaniach 6., 7b i 9. wypowiedź zostanie napisana na inny temat lub w innej formie niż wskazane w poleceniu za całe zadanie przyznajemy 0 pkt.
9. Przy ocenie prac nie uwzględnia się zaświadczeń o dysleksji, dysgrafii, dysortografii.

Schemat punktowania			
zadanie	przykładowa odpowiedź	punktacja	zasady przydzielania punktów
1.	a)	0-5	Po 1 pkt. przyznaje się za poprawne objaśnienie z przywołaniem co najmniej jednej konkretnej informacji z danego utworu. 1 pkt przyznaje się za zredagowanie haseł słownikowych (zwięzłość) oraz poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd we wszystkich).
	b)	0-3	Po 1 pkt. przyznaje się za pełne wyjaśnienie (<i>muszą się pojawić określenia: rzeczownik w mianowniku, przymiotnik, rzeczownik w dopełniaczu</i>).
2.	Np. 1. Szczęśliwe życie Atamasa i Nefele wraz z dziećmi w Orchomenos. 2. Nagle zniknięcie matki. 3. Powtórny ożenek Atamasa z Ino. 4. Nienawiść macochy do pasierbów. 5. Sparzenie ziarna przeznaczonego na zasiewy. 6. Głód w krainie. 7. Wysłanie posłów do wyroczni po radę i przekupienie wysłanników. 8. Zażądanie ofiary z dzieci. 9. Ukazanie się Fryksosowi we śnie Nefelle i nakaz ucieczki z siostrzyczką. 10. Podróż rodzeństwa na grzbiecie złotego baranka. 11. Tragiczna śmierć Helle. 12. Przybycie Fryksosa do Kolchidy. 13. Zawieszenie złotego runa w gaju	0-5	4 pkt. przyznaje się za zapisanie siedmiu kolejnych zdarzeń, 3 pkt. za zapisanie pięciu-sześciu kolejnych zdarzeń, 2 pkt. za zapisanie czterech zdarzeń, 1 pkt za zapisanie dwóch-trzech kolejnych zdarzeń (<i>dopisana informacja musi oddawać sens mitu</i>). 1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd) oraz jednorodną formę składniową (równoważniki zdań).

		Aresa.		
3.	a)	Np. Gdy Jazon przeniósł staruszkę przez rwący strumyk, sandał spadł mu z nogi i ugrzązł w mule. Nie zauważył tego...	0-1	1 pkt przyznaje się za bezbłędne wyjaśnienie.
	b)	Np. Pelias podstępem zdobył tron Iolkos, wygnał swego brata Ajzona wraz żoną, a ich syna kazał zabić. Kiedy młodzieniec przyszedł obuty w jeden sandał, to król się przestraszył, bo rozpoznał Jazona – prawowitego władcę. Uznał, że będzie musiał mu oddać tron. Bał się też zemsty...	0-2	2 pkt. przyznaje się za pełne wyjaśnienie, 1 pkt – za ogólnikową informację.
4.	Np. I. Zaprząć byki boga Słońca Heliosa do pług i zaorać Pole Aresa... II. Zasiać zęby smocze i bez zbroi i oręża pokonać zbrojnych mężów narodzonych z tych zębów... III. Pokonać / przechytryć stuokiego smoka strzegącego złotego runa w gaju Aresa...	0-3	Po 1 pkt. przyznaje się za poprawne sformułowanie jednego zadania.	
5.	Np. Orfeusz – grał tak pięknie na lirze, że wzruszył Hadesa i Persefonę, którzy pozwolili Eurydyce wyjść z podziemi... Tezeusz – pokonał Minotaura (pół byka, pół człowieka), dzięki nitce Ariadny udało mu się wyjść z labiryntu... Herakles – wykonał dwanaście prac, m. in. posprzątał stajnię Augiasza, pokonał hydrę lernejską; miał nadludzką siłę...	0-3	Po 1 pkt. przyznaje się za rzeczowe przypisanie jednej informacji do jednego bohatera.	
6.	gratulacje		0-4	
6.1	realizacja tematu Np. nadawca, adresat, cel, nawiązanie do czynu Jazona...	0-3	2 pkt. przyznaje się za uwzględnienie trzech informacji oraz opis czynu , 1 pkt za uwzględnienie dwóch informacji i opis czynu . 1 pkt przyznaje się za wprowadzenie co najmniej dwóch różnych środków językowych (epitet, przenośnia, porównanie, wyliczenie, apostrofa...).	
6.2	język i styl	0-1	poprawność językowa (gramatyczna, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna, składniowa...) dopuszcza się 1 błąd językowy (<i>nie sprawdzamy</i>	

			<i>ortografii i interpunkcji).</i>	
7.	a)	<p>Np.</p> <p>problem: posługiwanie się stereotypami, brak zaufania, konflikt – znani – nieznani, swoi – obcy...</p> <p>opis: na dole Drzewa są strażę, więzi się Paździerców, zabija się ich, poluje na nich, straszy się Paździercami, Paździercy są nieufni wobec mieszkańców Drzewa...</p> <p>problem: naśmiewanie się z wyglądających oraz zachowujących się inaczej, szukanie kozła ofiarnego, brak tolerancji, inność...</p> <p>opis: Nimi – dzieci wytykają palcami chłopca, śmieją się z jego wyobraźni, mówią, że choruje na rzycę, jest izolowany, wymyśla sobie świat fantastyczny...</p> <p>problem: rasizm, prześladowanie ludzi ze względu na wyznanie, rasę, pochodzenie; wojna, zabijanie, śmierć, odpowiedzialność zbiorowa...</p> <p>opis: naziści próbują odkryć, kto pomaga Żydom przedostać się do Szwajcarii, w Wigilię udają się w góry, bo uznali, że to najlepszy czas na przerzut Żydów...</p> <p>problem: nadmierna eksploatacja świata, budowanie wielu mieszkań na małej przestrzeni, w bardzo bliskim sąsiedztwie, niemyślenie o przyszłych pokoleniach, zmonopolizowanie rynku, materializm...</p> <p>opis: Na Drzewie jest bardzo wiele tuneli, istnienie Drzewa jest zagrożone, gdyż korporacja JMA chce jak najwięcej zarabiać, chce zawładnąć Drzewem...</p>	0-10	<p>Po 2 pkt. przyznaje się za sformułowanie problemu oraz jego opis na podstawie książki / filmu...; 1 pkt – za sformułowanie problemu i ogólnikowy opis (<i>Uznaje się każdą odpowiedź i jej logiczne uzasadnienie wynikające z lektury</i>).</p> <p>2 pkt. przyznaje się za poprawność językową (0-2 bł. – 2 pkt., 3 bł. – 1 pkt., 4 bł. i więcej – 0 pkt.)</p>
	b)	realizacja tematu	0-3	<p>2 pkt. przyznaje się za sformułowanie stanowiska (określenie problemu) i jego opis (odwołanie do konkretnych sytuacji z życia, doświadczenia); 1 pkt – za sformułowanie problemu i ogólnikowy opis.</p> <p>1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd; <i>nie sprawdzamy ortografii i interpunkcji</i>).</p>

			<i>Uwaga! Jeśli wypowiedź zawiera mniej niż 80 słów, to za realizację tematu przyznajemy maksymalnie 1 pkt, a za język 0 pkt.</i>
	c)	Np. Sebastian w ubraniu powoli wchodzi do górskiego strumyka / stawu. Łagodnym gestem zaprasza brudną, ciemną Bestię, by weszła do wody. Kąpią się. Po wyjściu pies otrzepuje się i wtedy się okazuje, że jest to piękny, biały pirenejski pies górski (właściwie suka). Sebastian nadaje jej imię Bella (piękna). Jest to scena przemiany psa...	0-3 2 pkt. przyznaje się za opis sceny i wyjaśnienie przemiany, 1 pkt – za ogólnikową informację, brak szczegółów. 1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd; <i>(nie sprawdzamy ortografii i interpunkcji)</i>).
8.		Np. pierwszy fragment Diabeł Morski podaje swoje imię i nazwisko, tłumaczy się z tych nazw i informuje, że te określenia są krzywdzące, stereotypowe, ludzie oceniają go tylko po wyglądzie oraz po brzmieniu imienia. Używa antytez (przeciwstawień), by pokazać, że zarówno jego, jak i Sindbada wiele łączy. Stosuje też anaforę , by pokazać, że są do siebie podobni. Wzbudza zaufanie w adresacie... pozostałe fragmenty w kolejności: Np. *** przenośnia / metafora – wiersze wuja Tarabuka są bezsensowne, więc Sindbad powinien porzucić jego towarzystwo... *** pytanie retoryczne / anafora – zachęta do podróży, pozorne pytania, które mają uświadomić Sindbadowi jego marzenia, pragnienia... *** wyliczenia / anafora – przedstawienie wielu cudów, niesamowitości, które czekają na Sindbada w czasie podróży... *** wykrzyknienie / apostrofa – zachęta, wezwanie do działania, bycia aktywnym...	0-11 pierwszy fragment Po 1 pkt. przyznaje się za poprawne sformułowanie odpowiedzi na każde z trzech pytań do pierwszego fragmentu. pozostałe fragmenty Po 1 pkt. przyznaje się za poprawne nazwanie jednego środka stylistycznego / retorycznego. Po 1 pkt. przyznaje się za poprawne wyjaśnienie funkcji użytego środka retorycznego.
9.		list	0-17
9.1		realizacja tematu	0-8 Po 2 pkt. przyznaje się za dokładny opis, rzeczową prezentację faktów dotyczącą jednej przygód (nazwy miejsc, imiona bohaterów, nazwy przedmiotów, finał przygody; błędy rzeczowe powodują nieprzyznanie punktów). 2 pkt. przyznaje się za celowy i bogaty opis miejsc, postaci,

			<p>przeżyć oraz ocenę przygód (1 pkt przyznaje się za ogólnikowe opisy).</p> <p>2 pkt. przyznaje się za celowe wprowadzenie co najmniej pięciu różnych środków językowych (epitety, porównania, przenośnie, wyliczenia, apostrofy...); 1 pkt – za wprowadzenie trzech-czterech różnych środków.</p>
Punkty za pozostałe kryteria są przyznawane pod warunkiem, że tekst liczy co najmniej 190 słów.			
9.2	kompozycja	0-2	<p>1 pkt przyznaje się za zbudowanie zwarteo i spójnego listu o celowo ukształtowanej kompozycji (miejsce i data, nagłówek, podpis nadawcy, ewentualnie PS).</p> <p>1 pkt przyznaje się za celowe wydzielenie segmentów, akapitów...</p>
9.3	język i styl	0-4	<p>1 pkt przyznaje się za bogactwo słownictwa, ciekawe konstrukcje składniowe, bogatą frazeologię.</p> <p>poprawność językowa (gramatyczna, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna, składniowa...) 0-3 bł. – 3 pkt., 4-5 bł. – 2 pkt., 6-7 bł. – 1 pkt, 8 bł. i więcej – 0 pkt.</p>
9.4	poprawność ortograficzna	0-2	<p>0-2 bł. – 2 pkt., 3-4 bł. – 1 pkt, 5 bł. i więcej – 0 pkt.</p> <p><i>Uwaga! Zaimki: Ty, Tobie, Ci, Cię... – zapis tylko wielką literą, gdy są to zwroty do adresata.</i></p>
9.5	poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszcza się 10 błędów.
Łącznie:		0-70	